

Vejledning om mærkning og registrering i CHR af dyr i zoologiske haver

MINISTERIET FOR FØDEVARER, LANDBRUG OG FISKERI
FØDEVARESTYRELSEN

Vejledning om mærkning og registrering i CHR af dyr i zoologiske haver

Denne vejledning er udarbejdet af Fødevarestyrelsen – Medicin og Omsætning i januar 2025.

Foto: Colourbox

© Fødevarestyrelsen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen

Stationsparken 31

2600 Glostrup

Tlf.: 72 27 69 00

www.fvst.dk

Indhold

1. Hvad handler denne vejledning om?.....	3
2. Registrering af besætninger i CHR.....	3
2.1 Hvornår skal I ajourføre jeres oplysninger	4
2.2 Hvornår skal I ophøre jeres besætning.....	4
3. Føring af fortegnelser	4
4. Mærkningskrav	4
5. Kvæg	5
5.1 Identifikationsmidler og frister for mærkning af kvæg i zoologiske haver.....	5
5.2 Registrering af hændelser i CHR for kvæg.....	5
5.3 Føring af fortegnelser ved hold af kvæg.....	6
5.4 Kvægpas.....	6
6. Svin	7
6.1 Identifikationsmidler og frister for mærkning af svin i zoologiske haver	7
6.2 Registrering af flytninger af svin i CHR	7
6.3 Føring af fortegnelser ved hold af svin	7
7. Får og geder.....	8
7.1 Identifikationsmidler og frister for mærkning af får og geder i zoologiske haver.....	8
7.2 Registrering af flytninger af får og geder i CHR.....	8
7.3 Føring af fortegnelser ved hold af får og geder.....	9
7.4 Flytningsdokumenter til får og geder	9
8. Hjorte og kameler	10
8.1 Identifikationsmidler og frister for mærkning af hjorte og kameler i zoologiske haver	10
8.2 Føring af fortegnelser ved hold af hjorte og kameler	10
8.3 Dispensation fra kravet om mærkning senest 9 måneder efter fødslen	10
9. Heste.....	11
9.1 Identifikationsmidler og frister for mærkning af heste i zoologiske haver	11
9.2 Hestepas	11
10. Ræve, mink, ildere, fritter og chinchillaer	12
10.1 Identifikationsmidler og frister.....	12
10.2 Føring af fortegnelser	12
Bilag 1. Oversigt over kontakter og selvbetjeningsløsninger	13
Bilag 2. Oversigt over de samlede mærkningsmuligheder for kvæg, svin, får, geder, heste, hjorte og kameler i zoologiske haver	14

1. Hvad handler denne vejledning om?

Denne vejledning handler alene om de krav i EU-reglerne der vedrører identifikation og registrering af dyr. Fødevarestyrelsen skal gøre opmærksom på, at der er en del andre krav rettet mod zoologiske haver (kaldet afgrænsede virksomheder i EU-reglerne), men disse krav indgår ikke i denne vejledning.

Denne vejledning tager udgangspunkt i bekendtgørelse nr. 1318 af 28. november 2024 om registrering i CHR og om identifikation af kvæg, svin, får, geder, heste, hjorte eller kameler. Desuden vil vejledningen beskrive udvalgte dele af reglerne i forordning 2016/429/EU (også kaldet dyresundhedsloven), den delegerede forordning 2019/2035/EU, gennemførelsesforordning 2021/520/EU samt gennemførelsesforordning 2021/963/EU.

Dyr i zoologiske haver er ikke undtaget fra EU reglerne om mærkning og registrering, men der er i nogle tilfælde alternative muligheder for at mærke dyrene.

”Operatøren” er det, der i CHR svarer til ejeren eller brugeren, og ”virksomheden” er det sted, hvor dyrene befinder sig. Det vil sige, at når der i Dyresundhedsloven står operatøren af en virksomhed med hjorte, så vil det i CHR svare til ejeren eller brugeren af en hjortebesætning. Brugeren er den person eller virksomhed, der tager sig af dyrene i det daglige og vil ofte være den samme som ejeren.

Sidst i denne vejledning er der en oversigt over kontakter og selvbetjeningsløsninger (Bilag 1) samt en oversigt over de mulige mærkningsmetoder for dyr, der holdes i zoologiske haver (Bilag 2).

2. Registrering af besætninger i CHR

Hvis I har én eller flere af disse dyrearter, skal de registreres i CHR:

- Kvæg
- Svin
- Får
- Geder
- Hjorte
- Kameler (herunder alpakaer og lamaer)
- Heste (herunder zebraer, æsler og krydsninger deraf)
- Ræve
- Mink
- Ildere
- Fritter
- Chinchillaer

Hvis I ikke har nogen af de ovenstående dyrearter, men fx har elefanter eller flodheste som de eneste hovdyr, skal der registreres en besætning med typen ”hovdyr” i CHR.

For hver dyreart, skal der oprettes en besætning af typen ”zoologisk have” i CHR. I kan kontakte CHR-afdelingen hos SEGES for at få registreret besætninger med de dyrearter, som I mangler at registrere. Ved oprettelsen skal I dokumentere overfor SEGES at Fødevarestyrelsen har godkendt den zoologiske have.

2.1 Hvornår skal I ajourføre jeres oplysninger

I skal være opmærksomme på, at CHR skal ajourføres med nedenstående oplysninger, senest 7 dage efter, der er sket ændringer af:

- telefonnummer
- ejerskabet af den zoologiske have, dvs. ændring i CVR- eller CPR-nummer. Det påhviler den nye ejer at indberette de ændrede oplysninger til CHR. I bilag 1 bagerst i vejledningen kan I se, hvordan I indberetter oplysningerne i CHR.

I skal mindst én gang årligt bekræfte eller ajourføre de oplysninger, som er registreret i CHR om jeres besætninger. I vil modtage besked fra Fødevarestyrelsen herom, først på SMS og dernæst får I et brev i virksomhedens digitale postkasse. I bilag 1 bagerst i vejledningen kan I se, hvordan I bekræfter eller ajourfører oplysningerne i CHR.

2.2 Hvornår skal I ophøre jeres besætning

Når I ikke længere har dyr i en besætning, skal I huske at ophøre denne besætning i CHR senest 9 måneder efter, det sidste dyr er fraført besætningen. I bilag 1 bagerst i vejledningen kan I se, hvordan I ophører jeres besætning i CHR.

3. Føring af fortegnelser

I skal føre fortegnelser over visse aktiviteter i jeres besætning. Der er ikke noget krav til præcis, hvordan oplysningerne skal noteres, men de skal stå samlet og være let tilgængelige. Såfremt oplysningerne registreres i ZIMS, er dette tilstrækkeligt.

Hvis I benytter chipmærkning, skal I være opmærksomme på, at I for nogle dyrearter skal anføre placeringen af chippen. De særlige krav til fortegnelser for de enkelte dyrearter er beskrevet i de relevante afsnit.

Fristen for at notere oplysningerne er 7 dage efter hændelsen. I skal opbevare fortegnelserne om det enkelte dyr i tre år efter, det har forladt den zoologiske have.

4. Mærkningskrav

Dyr i zoologiske haver er ikke undtaget fra de normale krav om mærkning, men der er i nogle tilfælde alternative mærkningsmuligheder. I bilag 2 finder I en samlet oversigt over mulighederne for mærkning, og i de relevante afsnit beskrives de alternative mærkningsmuligheder, som er specielle for de enkelte dyrearter i zoologiske haver. Identifikationsmidler, dvs. chip, øremærker mv. skal være godkendt af Fødevarestyrelsen. I kan i bilag 1 bagerst i vejledningen se, hvordan I bestiller øremærker og chip.

5. Kvæg

Ved kvæg forstås dyr tilhørende hovdyrarter i slægterne Bison, Bos (herunder underslægterne Bos, Bibos, Novibos og Poephagus) og Bubalus (herunder underslægten Anoa) samt dyr fremkommet ved krydsninger heraf.

5.1 Identifikationsmidler og frister for mærkning af kvæg i zoologiske haver

Kvæg i zoologiske haver kan mærkes med enten én chip eller én vombolus. Se bilag 2 for at få et samlet overblik over alle de mærkningsmetoder, der kan benyttes til kvæg. Såfremt der anvendes chip, skal denne indeholde landekode '208' samt CHR nummer + løbenummer.

Identifikation med chip skal være foretaget senest 20 dage efter fødslen, og identifikation med vombolus skal være foretaget senest 60 dage efter fødslen. Dog er mærkningsfristen for amerikansk bison 9 mdr. efter fødslen.

Uanset hvilken mærkningsmetode, der vælges, skal mærket for kvæg indeholde dyrets identifikationskode, som skal registreres i CHR sammen med dyrets stamdata.

5.2 Registrering af hændelser i CHR for kvæg

Samtlige hændelser for kvæg skal indberettes til CHR. En hændelse er fødsel, slagtning, aflivning, dødsfald, bortkomst eller flytning. Enhver flytning af dyr, både levende og døde, skal indberettes af både afsender og modtager af dyrene. I kan se i bilag 1 bagerst i vejledningen, hvordan I foretager indberetningen.

Hvornår skal I registrere hændelser

I skal indberette til CHR senest 7 dage efter hændelsen. Det gælder dog ikke for registrering af fødsler af amerikansk bison, hvor fristen for at indberette en fødsel er 7 dage efter, at dyret er blevet mærket.

Hvilke oplysninger skal I registrere

Følgende oplysninger skal indberettes for hver fødsel:

- Besætningsnummer for den besætning, hvori dyret er født.
- Kalvens identifikationskode, hvis kalven er levende.
- Fødselsdato, køn og tilstand (levende eller dødfødt).
- Moders identifikationskode. I tilfælde af embryotransplantation registreres både donor- og recipientmoder.

Følgende oplysninger skal indberettes for hver flytning:

- Dyrets identifikationskode.
- Dato for flytning.
- Afsenderen af et dyr skal registrere sit eget besætningsnummer samt besætningsnummeret for den besætning, som dyret er blevet flyttet til. Hvis dyret er udført direkte til udlandet, registreres modtagerlandet i stedet for besætningsnummeret for modtagerbesætningen.
- Modtageren af et dyr skal registrere sit eget besætningsnummer samt besætningsnummeret for den besætning, som dyret er blevet flyttet fra. Hvis dyret er indført til Danmark, registreres afsenderlandet i stedet for besætningsnummeret for afsenderbesætningen.

Følgende oplysninger skal indberettes efter indførsel af dyr til Danmark:

- Besætningsnummer for den besætning, hvortil indførsel har fundet sted.
- Dyrets identifikationskode.

- Dyrets udenlandske identifikationskode.
- Fødselsdato, køn og race.
- Moders identifikationskode.
- Dyrets flytninger inden indførsel til Danmark.

5.3 Føring af fortegnelser ved hold af kvæg

Hvis der anvendes mærkning med chip, skal placeringen af chippen anføres. Derudover er der ikke krav om føring af fortegnelser for kvæg.

5.4 Kvægpas

Hvis I flytter dyr ud af landet, skal dyrene ledsages af et kvægpas. I kan se i bilag 1 bagerst i vejledningen, hvordan I udskriver kvægpas.

6. Svin

Ved svin forstås dyr tilhørende hovdyrarter af familien *Suidae*, dvs. *Babyrousa* ssp., *Hylochoerus* ssp., *Phacochoerus* ssp., *Porcula* ssp., *Potamochoerus* ssp. og *Sus* ssp.

6.1 Identifikationsmidler og frister for mærkning af svin i zoologiske haver

Svin i zoologiske haver kan mærkes med én chip. Se bilag 2 for at få et samlet overblik over de mærkningsmetoder, der kan benyttes til svin. Ved anvendelse af chip, skal denne enten indeholde landekode '208' samt CHR nummer eller landekode '208' samt identifikationskode (12 cifre).

Identifikationen skal være foretaget senest 9 måneder efter fødslen.

6.2 Registreringer af flytninger af svin i CHR

Ved modtagelse af svin, skal flytningen indberettes til CHR. I kan se i bilag 1 bagerst i vejledningen, hvordan I foretager indberetningen.

Hvornår skal I registrere flytninger

I skal i forbindelse med modtagelse af svin eller flytning til udlandet registrere flytningen i CHR senest 7 dage efter, at flytningen har fundet sted.

Følgende oplysninger skal indberettes for hver flytning inden for Danmark

Modtageren af svin skal registrere følgende oplysninger i Fødevarestyrelsens app 'CHR' eller via internetadressen svineflyt.fvst.dk:

- Antallet af modtagne svin.
- Dato og tidspunkt for modtagelse af dyret eller dyrene.
- Besætningsnummer for den besætning, hvortil dyret eller dyrene er flyttet.
- Besætningsnummer for den besætning, hvorfra dyret eller dyrene er flyttet. Hvis dyret eller dyrene er indført til Danmark, registreres afsenderlandet i stedet for besætningsnummeret for afsenderbesætningen.

6.3 Føring af fortegnelser ved hold af svin

For svin skal fortegnelserne indeholde følgende oplysninger for hvert dyr:

1. Dato for dyrets død, slagtning eller bortkomst, hvis relevant.
2. Hvis der anvendes mærkning med chip, skal placeringen af chippen anføres.
3. For indførte svin skal endvidere noteres oplysninger på eventuelt udenlandske øremærker.

7. Får og geder

Ved får forstås dyr tilhørende hovdyrarter af slægten Ovis samt dyr fremkommet ved krydsning heraf.

Ved geder forstås dyr tilhørende hovdyrarter af slægten Capra samt dyr fremkommet ved krydsning heraf.

7.1 Identifikationsmidler og frister for mærkning af får og geder i zoologiske haver

Får og geder i zoologiske haver kan mærkes med én chip eller én vombolus. Se bilag 2 for at få et samlet overblik over alle de mærkningsmetoder, der kan benyttes til får og geder. Såfremt der anvendes chip, skal denne indeholde landekode '208' samt CHR nummer + løbenummer.

Identifikationen skal være foretaget senest 9 måneder efter fødslen.

Uanset hvilken mærkningsmetode, der vælges, skal mærket for får og geder indeholde dyrets identifikationskode.

7.2 Registreringer af flytninger af får og geder i CHR

Når får og geder flyttes mellem besætninger, skal flytningen indberettes til CHR. Både afsender og modtager skal indberette flytningen. I kan se i bilag 1 bagerst i vejledningen, hvordan I foretager indberetningen.

Hvornår skal I registrere flytninger

I skal indberette, hver gang I modtager dyr til eller afsender dyr fra jeres besætning. Indberetningen skal foretages senest 7 dage efter, at flytningen har fundet sted.

Hvilke oplysninger skal I registrere ved flytninger af får og geder

Følgende oplysninger skal indberettes, efter at flytningen har fundet sted:

1. Antallet af flyttede får eller geder.
2. Dato for flytningen.
3. Afsenderen af dyret/dyrene skal registrere sit eget besætningsnummer samt besætningsnummeret for den besætning, hvortil dyret/dyrene er flyttet. Hvis dyret/dyrene er flyttet ud af Danmark, registreres modtagerlandet i stedet for besætningsnummeret for modtagerbesætningen.
4. Modtageren af dyret/dyrene skal registrere sit eget besætningsnummer samt besætningsnummeret for den besætning, hvorfra dyret/dyrene er flyttet. Hvis dyret/dyrene er

indført til Danmark, registreres afsenderlandet i stedet for besætningsnummeret for afsenderbesætningen.

7.3 Føring af fortegnelser ved hold af får og geder

For får og geder skal fortegnelserne indeholde følgende oplysninger for hvert dyr:

1. Dyrets identifikationskode.
2. Fødselsmåned og -år.
3. Dato for død, slagtning eller bortkomst.
4. For dyr, der flyttes ind: dyrets nummer og besætningsnummer for den besætning, som dyret kom fra samt datoen for dyrets ankomst.
5. For dyr, der flyttes ud: dyrets nummer og besætningsnummer for den besætning, som dyret er blevet flyttet til samt datoen for dyrets afgang.
6. For dyr, der er mærket med chip: chippens placering på dyret.

7.4 Flytningsdokumenter til får og geder

Når får og geder flyttes mellem to besætninger, skal de ledsages af et gyldigt flytningsdokument.

I kan se i bilag 1 bagerst i vejledningen, hvordan I udskriver flytningsdokumenter.

8. Hjorte og kameler

Ved hjorte forstås hjortedyr tilhørende hovdyrarterne af familien *Cervidae*, dvs. *Alces* ssp., *Axis-Hyelaphus* ssp., *Blastocerus* ssp., *Capreolus* ssp., *Cervus* ssp., *Dama* ssp., *Elaphodus* ssp., *Elaphurus* ssp., *Hippocamelus* ssp., *Hydropotes* ssp., *Mazama* ssp., *Megamuntiacus* ssp., *Muntiacus* ssp., *Odocoileus* ssp., *Ozotoceros* ssp., *Przewalskium* ssp., *Pudu* ssp., *Rangifer* ssp., *Rucervus* ssp. og *Rusa* ssp.

Ved kameler forstås dyr tilhørende hovdyrarter af familien *Camelidae*, dvs. *Camelus* ssp., *Lama* ssp. og *Vicugna* ssp.

8.1 Identifikationsmidler og frister for mærkning af hjorte og kameler i zoologiske haver

Hjorte og kameler i zoologiske haver skal mærkes med én chip eller to godkendte øremærker. Ved anvendelse af chip, skal denne indeholde landekode '208' samt CHR nummer + løbenummer, eller landekode '208' efterfulgt af en individuel dyrekode.

Identifikationen skal foretages senest 9 måneder efter fødslen.

8.2 Føring af fortegnelser ved hold af hjorte og kameler

For hjorte skal fortegnelserne indeholde følgende oplysninger for hvert dyr:

1. For dyr, der fødes i besætningen: dyrets identifikationskode.
2. For dyr, der flyttes ind: dyrets identifikationskode, besætningsnummer for den besætning, som dyret kom fra samt datoen for dyrets ankomst.
3. For dyr, der flyttes ud: dyrets identifikationskode, besætningsnummer for den besætning, som dyret er blevet flyttet til samt datoen for dyrets afgang.

I tilfælde af dyret har to identifikationsnumre i form af både chip og øremærke, skal begge numre noteres i fortegnelserne.

8.3 Dispensation fra kravet om mærkning senest 9 måneder efter fødslen

EU-reglerne gør det muligt for Fødevarestyrelsen at dispensere fra kravet om, at hjorte skal mærkes senest 9 måneder efter fødslen. I kan søge Fødevarestyrelsen om en dispensation, hvis I mener at jeres hjortehold lever op til disse tre krav:

1. Dyrene er opdrættet under ekstensive forhold.
2. Dyrene er ikke vant til regelmæssig kontakt med mennesker.
3. Området, hvor dyrene holdes, sikrer en høj grad af isolering af dyrene.

I kan se i bilag 1 bagerst i vejledningen, hvordan I ansøger om dispensation fra mærkningsfristen.

9. Heste

Ved heste forstås opdrættede dyr af arter tilhørende slægten *Equus*, herunder heste, æsler og zebraer, samt dyr fremkommet ved krydsning heraf (herefter 'hest').

9.1 Identifikationsmidler og frister for mærkning af heste i zoologiske haver

Alle heste skal identificeres, det vil sige, at de både skal chipmærkes og have et hestepas. Identifikation og chipmærkning af hesten skal foretages af en dyrlæge eller en 'kvalificeret person'. Chippen skal indeholde landekode '208' efterfulgt af en individuel dyrekode.

Heste skal mærkes med én chip på venstre side af halsen midt mellem den øverste del af hovedet og manken i ligamentum nuchaes området. Heste identificeres ved udfyldelse af identifikationsformularen, hvor det særligt er gældende for zebraer i zoologiske haver, at beskrivelsen af hesten (del A, sektion 3 og del B) kan erstattes af billeder.

Alle heste skal være chipmærkede og have et hestepas senest 12 måneder efter fødslen.

9.2 Hestepas

Ansøgning om hestepas skal være det pasudstedende organ i hænde senest 10 måneder efter føllets fødsel.

[Læs om hestepas hos SEGES Heste her.](#)

10. Ræve, mink, ildere, fritter og chinchillaer

10.1 Identifikationsmidler og frister

Der er ikke krav om identifikation af ræve, mink, ildere og chinchillaer.

Der er kun krav om, at fritter skal mærkes med én chip, hvis de skal ind- eller udføres fra Danmark. Chippen skal indeholde landekode '208' efterfulgt af en individuel dyrekode.

10.2 Føring af fortegnelser

1. For dyr, der flyttes ind: antal dyr og besætningsnummer for den besætning, som dyrene kom fra, samt datoen for dyrenes ankomst.
2. For dyr, der flyttes ud: antal dyr og besætningsnummer for den besætning, som dyrene er blevet flyttet til samt datoen for dyrenes afgang.

For fritter, skal følgende desuden noteres følgende for hvert enkelt dyr:

- Fødselsdato.
- Dato for død eller bortkomst.
- Chipnummer, hvis dyret er chipmærket.

Bilag 1. Oversigt over kontakter og selvbetjeningsløsninger

Hvem kan I kontakte eller hvor kan I gøre det selv	Handling der kan udføres
Landbrugsindberetning.dk eller Fødevarestyrelsens app 'CHR'	Årlig ajourføring. Ophøre besætning. Foretage ejerskifte.
CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15 Mail CHR-Skejby@seges.dk	Oprette besætning af typen "zoologisk have" i CHR. Bestilling af chip og øremærker.
SEGES, Heste Tlf. 87 40 50 00 Mail hestekontoret@seges.dk Læs om hestepas hos SEGES Heste her.	Udstedelse af hestepas.
Landbrugsinfo.dk	Find liste med links til godkendte leverandører af identifikationsmidler her.
Fødevarestyrelsens app 'CHR' Flytninger til EU-lande skal ske via Eksportportalen: https://eksportportalen.foedevarestyrelsen.dk/	Registrering af flytninger af svin.
Webdyr.dk	Indberette hændelser for kvæg, får og geder (fødsel, flytning, dødsfald eller slagtning). Bestilling af øremærker til dyr født i Danmark.
Chr.fvst.dk – vælg feltet "kvægpas"	Udskrive kvægpas.
Chr.fvst.dk – vælg feltet "flytningsdokument"	Udskrive flytningsdokumenter.
Anmodning om dispensation fra mærkningsfristen på hjorte	Du kan anmode om dispensation ved at sende en udfyldt ansøgningsblanket til Fødevarestyrelsen. Du finder ansøgningsblanketten på Fødevarestyrelsens hjemmeside www.fvst.dk .

Bilag 2. Oversigt over de samlede mærkningsmuligheder for kvæg, svin, får, geder, heste, hjorte og kameler i zoologiske haver

Dyreart	Mærkning I skal mærke hvert dyr på én af følgende måder:
Kvæg	1. Én chip. 2. Én vombolus. 3. Et almindeligt øremærke i højre øre og et elektronisk øremærke i venstre øre. 4. Et almindeligt øremærke og én chip. 5. Et almindeligt øremærke og en vombolus.
Svin	1. Én chip 2. Ét almindeligt øremærke. 3. Ét elektronisk øremærke.
Får og geder	1. Én chip. 2. Én vombolus. 3. To almindelige øremærker. 4. Et almindeligt øremærke og et elektronisk øremærke. 5. Et almindeligt øremærke og et almindeligt kodemærke. 6. Et almindeligt øremærke og et elektronisk kodemærke. 7. Et almindeligt øremærke og en chip. 8. Et almindeligt øremærke og en vombolus.
Heste	1. Én chip.
Hjorte og kameler	1. Én chip. 2. To almindelige øremærker.